

Szenvedélyes és együttérző Isten

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Zsoltárok 103:13; Ézsaiás 49:15;

Hóseás 11:1-9; Máté 23:37; 1Korinthus 13:4-8; 2Korinthus 11:2

„Hát elfeledkezhet-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha ő el is feledkezne, én nem feledkezem el rólad” (Ézs 49:15, ÚRK)!

Az érzelmeket sok esetben nem kívánatosnak, inkább kerülendőnek tartják. Egyesek szerint alapvetően irracionálisak, ezért nem az a jó ember, akit az érzelmei hajtanak. Ókori görög filozófusok a „racionális” (értelmes, gondolkodó) embert tartották ideálisnak, aki (többnyire) nem érzelmi alapon cselekszik, képes érzelemmentesen uralkodni magán.

Igen, problémákhoz vezethet a zabolázatlan érzelem. Viszont Isten érzelmi képességekkel teremtette meg az embert, továbbá Őt is úgy mutatja be a Szentírás, mint akiben mély érzések élnek. Mivel Isten mélyen érző Lény, márpedig a Biblia következetesen így festi le Őt, akkor az érzelmeik nem tekinthetők alapvetően rossznak vagy irracionálisnak – hiszen a Biblia Istene tökéletesen jó és tökéletesen bölcs.

Csodálatos igazságokat fedezünk fel, ha felismerjük, hogy Isten szeretete mély érzelmekkel teljes. Azt azonban ne feledjük, hogy noha az Ő (akár érzelmi alapú, akár másmilyen) szeretete tökéletes, nem szabad azt az emberi érzelmekkel azonosnak gondolni.

AZ ANYAI SZERETETNÉL IS ERŐSEBB

Az emberi tapasztalatokban talán a szülői szeretet a legerősebb. A Biblia gyakorta használja a szülő-gyerek kapcsolat hasonlatát, hogy érzékeltesse Isten nagy jószágát az emberek iránt. Azt emelik ki ezek a képek, hogy Isten könyörülete hatványozottan nagyobb ennek az érzésnek legmélyebb és legszébb emberi megnyilvánulásánál.

Olvassuk el Zsolt 103:13, Ézs 49:15 és Jer 31:20 verseit! Mit fejeznek ki ezek az igék Isten könyörületességéről, annak mélységéről?

Isten szeretett gyermekeiként bánik velünk, úgy szeret, mint a jó szülő. Ézsaiás próféta szerint megeshet, hogy egy anya elfeledkezik gyermekéről, nem könyörül „*méhe fián*” (Ézs 49:15), Isten azonban sosem feledkezik meg övéiről, könyörületessége nem fogy el (JSir 3:22).

Érdemes megjegyezni, hogy itt a könyörületességet kifejező héber *ráham* szó szerepel, ami Isten irgalomban gazdag szeretetét jelzi. Általában úgy vélik, hogy ez a szó az anyaméhet jelentő héber kifejezésből (*rehem*) ered. Teológusok megjegyzik, hogy Isten könyörülete hasonlítható a méhen belüli anyai szeretethez. Valóban messze felülmúl minden emberi jószágot, még azt is, ahogy az anyák viseltetnek újszülötteik iránt.

Jer 31:20 versében Isten úgy nevezi szövetséges népét, hogy „*drága fi-am... kedves gyermekem*”, pedig gyakran lázadtak ellene és megszorították, ennek ellenére kijelenti: „*Bensőm megindult miatta, bizony könyörülök rajta*” (ÚRK). Az itt szereplő héber szó a *ráham*, a fordításban: „*könyörülök*”. A „*bensőm megindult*” fordulat különösen bensőséges módon ábrázolja az isteni érzelmet, ezzel is jelezve Isten népe iránti könyörületes szeretetének mélységét. Hütlenségük dacára Isten továbbra is bőséggel árasztja könyörületét és iralmát a népére, minden érthető elváráson túl.

Sokak számára vigasztaló a felismerés, hogy Isten irgalma a szülői szeretethez hasonlítható. Persze vannak, akiknek ezt nem egyszerű megérteni, mert a szüleiktől nem kaptak szeretetet. Még hogyan lehet bemutatni nekik Isten könyörületét?

„GYOMORSZORÍTÓ” SZERETET

Hóseás próféta könyvében találkozunk azzal, hogy mennyire mély, felmérhetetlen Isten könyörületes szeretete az emberiség iránt. Az Úr megparancsolta Hóseás prófétának: „Menj, végy magadnak parázna feleséget és parázna gyermekeket, mert bizony paráználkodik az ország, nem követi az Urat” (Hós 1:2, ÚRK). Hóseás 11. fejezete pedig a gyermekét szerető apa hasonlatával érzékelteti Istennek a népével való kapcsolatát.

Olvassuk el Hós 11:1-9 szakaszát! Hogyan jelenítik meg ezek a versek Isten szeretetét és törődését népével?

Ez a szakasz a gyengéd szülői szeretethez hasonlítja Isten szeretetét. A Szentírás olyan képekkel írja le, mint a kisgyermek járnai tanítása, a szeretett gyermek karbavétele, gyógyítás és táplálás, de megjelennek a szeretetteljes törődés egyéb formái is. Isten úgy „hordozta” népét, mint „az ember az ő fiát” (5Móz 1:31); „...szeretetében és kegyelmében váltotta meg őket, fölvette és hordozta őket a régi idők minden napján” (Ézs 63:9, ÚRK).

Isten rendíthetetlen hűsége ellenére a nép újból és újból hűtlen lett hozzá, végül el is taszította, amivel ítéletet hozott magára és mélységesen megszorította az Urat. Isten könyörületes, de sosem az igazság kizárásával. (Amint látni fogjuk egy későbbi tanulmányban, a szeretet és az igazság együtt jár.)

Felidegesített már annyira valami, hogy a gyomrod görcsbe rándult? Ilyen képekkel érzékelteti Isten mélységes érzéseit az Írás. A *benső megindulása* és a *könyörület* kifejezéseinek nyelvi eszközeivel jeleníti meg a mély érzelmeket, úgy Istenre, mint az emberekre vonatkozóan.

A szív (benső) megindulásának (*kámar*) képe jelenik meg abban a történetben is, amelyben két asszony járult Salamon elé, akik mindketten a magukénak mondtak egy gyermeket. Amikor Salamon elrendelte, hogy a kicsit vágják ketté (persze nem akart ártani neki), az Igében ez a kép fejezi ki az igazi édesanya érzelmi reakcióját (1Kir 3:26; vö. 1Móz 43:30).

A szülők értik, hogy miről szól ez tanulmány. Nincs más olyan földi szeretet, ami ehhez volna fogható. Hogyan hozza közelebb hozzánk ez a kép Isten irántunk való szeretetét? Milyen vigaszt találunk, ha ezt megértjük?

JÉZUS KÖNYÖRÜLETESSEGE

Az Újszövetség az Ószövetséghez hasonló képekkel festi le Isten irgalmát. Pál úgy utal az Atyára, mint aki az „*irgalmasságnak atyja és minden vigasztalásnak Istene*” (2Kor 1:3). Majd elmondja, hogy „*irgalomban gazdag*”, megvált bennünket „*az ő nagy szeretete által, amellyel minket szeretett*” (Ef 2:4, ÚRK).

Példázataiban Jézus újból és újból meghitt, szívszorító érzésekkel ábrázolja Isten irgalmát (Mt 18:27; Lk 10:33; 15:20). Az evangéliumokban is ugyanazzal az isteni könyörületességet leíró nyelvezettel találkozunk, amikor Jézus irgalommal fordult a szenvedőkhöz, mint az Ó- és az Újszövetség többi részében.

Olvassuk el Mt 9:36, 14:14, Mk 1:41, 6:34, Lk 7:13 verseit! Lásd még Mt 23:37! Hogyan indult meg Jézus, látva az emberek szorongatott helyzetét?

Az evangéliumok újra meg újra megjegyzik, hogy Krisztus könyörületre indult, amikor az emberek bajban, szükséghelyzetben voltak. Nem csak szánakozott, meg is adta, amire szükség volt.

Igen, Jézust is elszomorította az emberek helyzete. Szinte látjuk könnyes szemét, amikor a városra tekintett: „*Hányszor akartam összegyűjteni fiaidat, miképpen a tyúk szárnya alá gyűjti csibéit, de ti nem akartátok*” (Mt 23:37). Itt is látni, mennyire egybecseng Krisztus panasza azzal, amit az egész Ószövetség mutat Istennel kapcsolatban. Valójában sok biblikus teológus megjegyzi, hogy az ókori Közel-Keleten csak az istenségre vonatkoztatták a kicsinyeit óvó madár hasonlatát. Ebben a versben sokan utalást látnak 5Móz 32:11 versére, amely Istent a fiókái felett lebegő madárhoz hasonlítja, amint védi őket, gondoskodik róluk.

Isten hatalmas, könyörületes szeretete Jézusban mutatkozott meg a leginkább, aki a legnagyobb szeretettel adta az életét értünk. Krisztus nemcsak Isten tökéletes képe, hanem a tökéletes ember példája is. Hogyan követhetjük életének a példáját, mások szükségleteire összpontosítva, vagyis nemcsak prédikálva Isten szeretetéről, hanem a gyakorlatban is bemutatva azt?

FÉLTŐN SZERETŐ ISTEN?

A Biblia Istene „*irgalmas Isten*” (5Móz 4:31), héberül *él rahúm*. Az *él* jelentése: „Isten”, a *rahúm* pedig az „irgalmasság” (*raham*) szógyökből származik. Istent nemcsak irgalmas, hanem féltőn szerető Istennek (*él qanná*) is nevezi az Írás: „*az Úr, a te Istened emésztő tűz, féltőn szerető Isten ő*” (5Móz 4:24; lásd még 6:15; Józs 24:19; Náh 1:2).

1Kor 13:4 verse kijelenti, hogy „a szeretet nem irigykedik”, hogyan lehet Isten mégis „féltőn szerető Isten”? Olvassuk el 2Kor 11:2 versét, és közben gondoljunk bele, hányféleképpen vált hűtlenné Istenhez a nép a Biblia beszámolóit szerint (lásd pl. Zsolt 78:58)! Ennek fényében hogyan értsük az isteni „féltékenységet”?

Gyakran félreértik a „*féltőn szerető Isten*” kifejezést. Amikor egy férjre vagy egy feleségre mondjuk, hogy féltékeny, valószínűleg nem dicséretnek szánjuk. Sok nyelvben negatív gondolat társul a féltékenységhöz, a Bibliában azonban Isten féltő szeretete egyáltalán nem negatív előjelű. Hasonló a szerető férj jogos elvárásához, hogy felesége kizárólagos kapcsolatban legyen vele.

Van olyan féltékenység (irigység), ami ellentétes a szeretettel (1Kor 13:4), de van jó, sőt jogos féltés is, amire Pál utal: „*Isten szerinti féltő szeretet*” (2Kor 11:2, ÚRK). Isten féltő szeretete csakis és kizárólag igazságos, talán jobb lenne úgy mondani, hogy Isten szenvedélyes szeretete a népe iránt.

Isten népe iránti szenvedélye (*qanná*) mélységes szeretetéből fakad. Kizárólagos kapcsolatra vágyik velük, arra, hogy egyedül Ő legyen az Istenük. A Biblia mégis gyakran úgy ábrázolja Istent, mint akit a szeretetei megvetnek, akinek a szeretete viszonzatlan marad (lásd Hóseás 1-3. fejezetek; Jer 2:2; 3:1-12). Isten „féltékenysége” tehát soha nem ok nélküli, hanem mindig a hűtlenség és az emberi gonoszság által kiváltott reakció. Isten féltő szeretete mentes az emberi féltékenység negatív jelentéstartalmától. Nem irigykedő, hanem mindig helyes, jogos a vágya a népével való kizárólagos kapcsolatra, amiben a javukat akarja.

Hogyan tanulhatunk meg mi is olyan féltő szeretettel viseltetni az emberek iránt, ahogyan Isten fordul felénk?

KÖNYÖRÜLETES ÉS SZENVEDÉLYES

A Biblia Istene irgalmas, a szeretete szenvedélyes, és az érzelmeit legfőképpen Jézus Krisztus mutatta be. Isten együttérző (vö. Ézs 63:9; Zsid 4:15), mélyen érintik népe fájdalmai (Bír 10:16; Lk 19:41), kész meghallgatni, válaszolni és vigasztalni (Ézs 49:10; Mt 9:36; 14:14).

Olvassuk el 1Kor 13:4-8 verseit! Hogyan késztet ez a szakasz is arra, hogy emberi kapcsolatainkban igyekezzünk tükrözni Isten könyörületes, csodálatra méltó szeretetét?

Vagyódunk a kapcsolatra azokkal, akikben az 1Kor 13:4-8 szakaszában ábrázolt szeretet él, de mennyire akarunk mi is ilyen szeretetteljessé válni? Nem tudjuk magunkat hosszútűrővé, jóvá tenni, azt sem tudjuk önerőből elérni, hogy ne legyünk irigykedők, kérkedők, durvák vagy önzőek. Magunktól képtelenek vagyunk annyi szeretetet felhalmozni, ami „*mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr*” és „*soha el nem fogy*” (1Kor 13:7-8). Ez a szeretet csak a Szentlélek gyümölcseként mutatkozhat meg az életünkben. Hála legyen Istennek azért, hogy a Szentlélek az Ő szeretetét árasztja azoknak a szívébe, akik hit által Krisztus Jézusban vannak (Róm 5:5)! Hogyan válaszolhatunk Isten mély érzellemmel teljes, ugyanakkor mindig tökéletesen igazságos, racionális szeretetére, hogyan tükrözhetjük azt a gyakorlatban – Isten kegyelméből és a Szentlélek ereje által? Először is az egyetlen helyes reakció, hogy imádjuk Istent, aki a szeretet. Másodszor pedig úgy, ha aktívan cselekszünk, könyörülettel, jóindulattal viseltetünk az emberek iránt. Nem elég egyszerűen vigaszt találni keresztény hitünkben, hanem késztetést is kell éreznünk mások vigasztalására! Végül pedig ismerjük el, hogy mi nem tudjuk megváltoztatni a szívünket, arra csak Isten képes! Tehát kérjünk Istentől új szívet, hogy olyan tiszta szeretettel forduljunk hozzá és az emberekhez, ami még nemesebbé teszi azt, ami jó, a pelyvát pedig eltávolítja belőlünk!

Így imádkozzunk: „*Titeket pedig gyarapítson az Úr és tegyen bőségessé az egymás és a mindenki iránti szeretetben... Erősítse meg a szíveteket feddhetetlen szentségben Istenünk és Atyánk előtt, amikor eljön a mi Urunk, Jézus minden szentjével együtt*” (1Thessz 3:12-13, ÚRK).

Az ilyen szeretet csak akkor lehetséges, ha az ember meghal az „ennek”, természetes szíve önzésének, romlottságának. Milyen döntéseket kell meghoznunk ennek érdekében?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Krisztus követése. Gondolatok a Hegyibeszédről*. Budapest, 1987, H. N. Adventista Egyház, „Kik a boldogok?” c. fejezet, 13-44. o.

„Akik beismerik lelki szegénységüket, akik érzik, hogy semmi jó sincs bennük, azok Krisztusra tekintve erőt és szentséget nyerhetnek. Ő mondta: »Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelttetek« (Mt 11:28). Kínálja, hogy szegénységünket kegyelmének gazdagságával cseréljük fel. Mi nem vagyunk érdemesek Isten szeretetére; azonban Jótállónk, Krisztus méltó erre, és üdvözítheti is mindazokat, akik hozzá közelednek. Lehet múltunk bár rendkívül szomorú, a jelenlegi helyzetünk pedig még csüggesztőbb, de ha úgy közeledünk Krisztushoz, ahogy vagyunk – gyengén, elhagyottan és nyomorult állapotban –, részvételtjes Megváltónk elénk jön, átölel bennünket szerető karjaival, igazságának fehér öltönyét adja ránk, és így vezet bennünket az Atyához. Istennél értünk könyörög: »Kérek, ne tekints erre a tévelygő gyermekekre, hanem énrám; íme, én állok e bűnös helyére!« Bárhogy harcol is Sátán lelkünk ellen, és ha bűneinkre mutatva igényt tart is reánk, mint zsákmányra, Krisztus vére nagyobb hatalommal beszel” (i. m. 15. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Jézus „igazságának fehér öltönyét adja ránk, és így vezet bennünket az Atyához.” Miért kell folyamatosan visszatérnünk ehhez a gondolathoz, még ha időnként el is keseredünk a hibáink, a gyengeségeink miatt, vagy mert sokszor nem tudunk olyan szeretettel fordulni az emberekhez, mint amit Isten áraszt ránk?
- 2) Képzeld el, mit érezhetett az anya abban a történetben, amikor Salamon előtt egy másik nő is a sajátjának mondta a gyermekét! Milyen érzelmeket jelenít meg 1Kir 3:26 verse? A nyelvezete menyinyiben hasonlít pl. Hós 11:8 verséhez, ami Isten érzéseit fejezi ki?
- 3) Az evangéliumokban Jézus gyakran megindult az emberek helyzete láttán. Mit tett ilyenkor? Cselekedett, megadta azt, amire szükség volt. Hogyan segíthetünk egyénileg, vagy akár a csoporttal együtt azoknak, akiknek vigaszra van szüksége?

SIMON ANDRÁS:

A SZERETET EGYÉRTELMŰ

vagy igent mond

vagy nemet,

de a kettőt egyszerre nem mondhatja,

mert akkor meghasonlik önmagával.

A feszültségeket

félve kerülő, mindenkinek megfelelni akaró

„nyájás” magatartás

nem szeretet, hanem

a csak maga érdekeit érvényesíteni akaró

ravasz ember minden problémát elkenő

gerinctelen alkalmazkodása

a közeli siker érdekében.

Az ily módon simulékony jellemű ember

előbb-utóbb

mindenki előtt elveszti a hitelét.

A szeretet

– éppen az egyértelműség miatt –

sokszor szenvedéssel jár,

hiszen akár határozott

NEM-et vagy IGEN-t

mondunk valakire,

vagy valamire,

vállalnunk kell, hogy a visszautasítással

– vagy éppen a teljes elfogadással –

fájdalmat okozhatunk embertársunknak

vagy

rendetlen vágyaink

megzabolázásával

éppen saját magunknak.

Mégis,

aki ezt a szenvedést nem vállalja,

nem ismerheti meg az Isten mélységeit,

ahol a fájdalom

és az öröm

egy ízzé forrnak az áldozat tüzeiben.